

Sygn. akt *XVII AmE 7/20*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	<i>Sędzia SO Andrzej Turliński</i>
Protokolant –	sekretarz sądowy Iwona Hutnik

po rozpoznaniu 19 lutego 2021 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania **Przedsiębiorstwa (...) Spółdzielni (...) Sp. z o.o. w W. (poprzednio: Zakładu (...) Sp. z o.o. w W.)**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania Przedsiębiorstwa (...) Spółdzielni (...) Sp. z o.o. w W. od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 8 października 2019 r. Nr (...)

1. oddała odwołanie;
2. zasądza od Przedsiębiorstwa (...) Spółdzielni (...) Sp. z o.o. w W. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) z tytułu zwrotu kosztów procesu.

Sędzia SO Andrzej Turliński

Sygn. akt *XVII AmE 7/20*

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 października 2019 r. Nr (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE, pozwany) na podstawie art. 56 ust. 2, art. 56 ust. 1 pkt 3a, art. 56 ust. 6 i 6a w związku z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2019 r. poz. 755 ze zm.) w związku z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz.U. z 2007 r. Nr 133, poz. 924) oraz na podstawie art. 104 k.p.a. w związku z art. 30 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu w dniu 13 maja 2019 r. na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy Prawo energetyczne, postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia podmiotowi gospodarczemu działającemu pod nazwą Zakład (...) Sp. z o.o. z siedzibą w miejscowości W. (powód, odbiorca) kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10 – 31.08.2015 r. orzekł, że powód w dniach od 10 sierpnia 2015 r. do 26 sierpnia 2015 r. w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w miejscowości W. przy ul. (...) – przyłączy nr 1 - naruszył obowiązek

stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy Prawo energetyczne co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy – pkt 1 decyzji.

W pkt 2 decyzji za działanie wymienione w pkt 1 pozwany wymierzył powodowi karę pieniężną w kwocie 39.150,00 zł.

Od ww. decyzji powód wniósł odwołanie.

Zaskarżonej decyzji zarzucił:

I. naruszenie prawa materialnego tj. § 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz.U. z 2007 r. Nr 133, poz. 924) przez jego niezastosowanie i nie zapoznanie odbiorcy z wprowadzonym planem ograniczeń w dostawie i poborze energii elektrycznej, w minimalnym terminie 30 przed dniem wprowadzenia planu ograniczeń.

II. naruszenie prawa materialnego tj. art. 56 ust. 1 pkt 3a w związku z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy Prawo energetyczne przez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na wymierzeniu powodowi kary pieniężnej w kwocie 39.150,00 zł za naruszenie obowiązku stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikającego z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy Prawo energetyczne, w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r., to jest w czasie ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego na podstawie art. 11c ust. 2 tej ustawy tj. przed wejściem w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej (trybie przewidzianym w art. 11 ust. 7 ustawy Prawo energetyczne), podczas gdy przepisy art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy Prawo energetyczne stanowią, że karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 tj. w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, a nie przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego.

Wobec przedstawionych powyżej zarzutów powód wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości

ewentualnie,

o uchylenie decyzji w części tj. w zakresie przekroczenia mającego miejsce w dniach 10 – 11 sierpnia 2015 r., natomiast w zakresie przekroczenia w dniach 12 i 26 sierpnia 2015 r. na podstawie art. 56 ust. 6a ustawy o zmianę zaskarżonej decyzji przez odstąpienie od wymierzenia powodowi kary

alternatywnie,

w przypadku stwierdzenia podstawy do wymierzenia powodowi kary również za przekroczenia w dniach od 10 do 11 sierpnia 2015 r. – o zmianę decyzji w całości i w oparciu o art. 56 ust. 6a ustawy orzeczenie o odstąpieniu od wymierzenia powodowi kary pieniężnej.

Ponadto powód wniósł o przeprowadzenie dowodu z wszystkich dokumentów znajdujących się w aktach sprawy prowadzonych przez Urząd Regulacji Energetyki Zachodni Oddział Terenowy z siedzibą w P. (...) na okoliczność podjęcia przez powoda działań mających na celu jak najszybsze dostosowanie się do wprowadzonych ograniczeń, obiektywnych przyczyn niemożności zastosowania się do wprowadzonych ograniczeń w dostawie i poborze energii elektrycznej w dniach 10, 11, 12 i 26 sierpnia 2015 r.

Wniósł także o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi Prezes URE domagał się oddalenia odwołania oraz zasądzenia od powoda na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Warszawie ustalił następujący stan faktyczny sprawy.

(...) S.A. (...) S.A. albo OSP), w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości spowodowanych m.in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16d ustawy Prawo energetyczne wprowadzając na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 tej ustawy od godz. 10.00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej (k. 1 akt adm.)

Jednocześnie w dniu 10 sierpnia 2015 r. (...) S.A. działając na podstawie art. 11c ust. 3 ustawy Prawo energetyczne powiadomiły Ministra Gospodarki i Prezesa URE o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosiły Ministrowi Gospodarki konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 ustawy Prawo energetyczne tj. w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r. (k. 1 - 1V akt adm.).

Rada Ministrów pozytywnie rozpatrzyła wniosek Ministra Gospodarki wydając w dniu 11 sierpnia 2015 r. rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i wprowadziło te ograniczenia w okresie od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00 (k. 1 V akt adm.).

Na wezwanie Prezesa URE (...) Sp. z o.o. (...), do której sieci Zakład (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. jest przyłączony, pismem z dnia 9 maja 2016 r. (k. 3 – 4 akt adm.) przedstawił zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązującym w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Na podstawie tych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się powoda do wprowadzonych w dniach 10 – 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do punktu poboru energii elektrycznej zlokalizowanego przy ul. (...) w miejscowości W. – przyłącze nr 1 (obiekt odbiorcy). Z ustalonego poziomu ograniczeń obowiązującego powoda w dniach 10 -31 sierpnia 2015 r. wynika, że dopuszczalny pobór mocy przy 19 stopniu zasilania wynosił 0,220 MW, a przy 20 stopniu zasilania 0,050 MW. Ponadto w tym dokumencie określony został pobór mocy przez powoda w poszczególnych dniach 10 – 31 sierpnia 2015 r. Powód nie kwestionował danych opisanych w tym dokumencie.

W wyniku analizy ww. dokumentów Prezes URE powziął uzasadnione podejrzenie, że Odbiorca, we wskazanym przez (...) obiekcie Odbiorcy, nie dostosował się do wprowadzonych w dniach 10,11,12 i 26 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, co może skutkować wymierzeniem kary pieniężnej, o której mowa jest w art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy Prawo energetyczne.

Mając na względzie powyższe pismem z dnia 13 maja 2019 r. (k. 1 – 2 akt adm.) Prezes URE zawiadomił powoda o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej wzywając go jednocześnie do zajęcia stanowiska w sprawie tj. w szczególności do złożenia wyjaśnień dotyczących przyczyn niedostosowania się do wprowadzonych ograniczeń, a także nadesłania kopii wszelkich dokumentów mogących stanowić dowód w sprawie. W szczególności powód został wezwany do ustosunkowania się do przekazanych mu informacji otrzymanych przez Prezesa URE od (...) wskazujących na stopień niedostosowania się do wprowadzonych w dniach 10 – 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Pismem z dnia 27 maja 2019 r. (k. 10 – 12 akt adm.) powód przedstawił Prezesowi URE swoje stanowisko w sprawie wskazując, że w związku z otrzymaną informacją o wprowadzeniu 19 i 20 stopnia zasilania w dniu 10 sierpnia 2015 r. i koniecznością ograniczenia poboru energii do ww. poziomu powód w dniu 10 sierpnia 2015 r. wystosował do (...) Sp. z o.o. pismo z wyjaśnieniem przyczyn uniemożliwiających mu zastosowanie się do opisanych powyżej ograniczeń w zasilaniu i poborze energii elektrycznej w okresie od 10 do 31 sierpnia 2015 r.

Podkreślił, że jego Zakłady przetwarzają mleko dostarczane od gospodarstw rolnych. W przedmiotowym okresie ilość przetwarzanego mleka wynosiła około 350 tys. litrów dziennie. Mleko dostarczone bezpośrednio od gospodarstw rolnych magazynowane było w tankach, których objętość umożliwiała jedynie bieżące przechowywanie zapewniające ciągłość produkcji. Z uwagi na fakt, iż mleko jest artykułem spożywczym, świeżym, musi ono zostać szybko przetworzone. Brak możliwości magazynowania mleka wynikał z kilku powodów. Po pierwsze jego ewentualne magazynowanie doprowadziłoby do utraty podstawowych właściwości surowca. Po drugie przechowanie mleka w tankach ponad minimalny czas do momentu rozpoczęcia produkcji doprowadziłoby do zniszczenia tanków, albowiem surowiec może zostać z nich wypompowany jedynie w formie ciekłej. Objętość tanków do przechowania mleka jest określona i ograniczona. Przyjęcie dostaw mleka bez realnej możliwości jego przetworzenia w określonym trybie produkcji spowodowałoby konieczność spuszczenia nadmiaru surowca z tanków. Natomiast ilość dostarczanego surowca tj. w okresie sierpień 2015 r. – ok. 350 tys. litrów dziennie nie mogłaby zostać odebrana przez oczyszczalnię ścieków, co doprowadziłoby do jej paraliżu i katastrofy ekologicznej o wielkiej skali oraz zagrożenia bezpieczeństwa ludzi.

W analizowanym czasie część zakładów produkcyjnych pracowała w systemie trzymianowym. Wykluczenie z procesu produkcyjnego 12 godzin pracy zakładów doprowadziłoby do wstrzymania odbioru mleka od części gospodarstw rolnych. To doprowadziłoby do strat finansowych wielkich rozmiarów, w tym również do bankructw gospodarstw rolnych – dostawców mleka. Część gotowych już przetworzonych artykułów nabiałowych takich jak np. masło, sery twarogowe itp. muszą być przechowywane stale w warunkach chłodniczych, żeby nie stracić podstawowych właściwości. Nadto przerwanie pracy agregatów chłodniczych doprowadziłoby do zepsucia wszystkich stanów magazynowych zakładów produkcyjnych powoda.

W odpowiedzi na pismo powoda z dnia 10 sierpnia 2015 r. (...) Sp. z o.o. pismem z dnia 26 sierpnia 2015 r. zwróciła się do niego o uzupełnienie wniosku o zwiększenie dopuszczalnego minimalnego poziomu mocy bezpiecznej. Powód złożył stosowny wniosek. (...) Operator zaakceptowała wniosek o zwiększenie poziomu mocy bezpiecznej do wskazanej wysokości i przygotowała aneks do umowy dystrybucji energii. Przedmiotowy aneks do umowy dystrybucji energii, na podstawie którego poziom mocy bezpiecznej został zwiększony do wartości 1500 kW wszedł w życie od dnia 1 listopada 2015 r. i obowiązuje na czas nieokreślony.

Powód zwrócił uwagę, że zgodnie z § 3 ust. 4 pkt 1 Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła – ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub dostarczaniu ciepła nie mogą powodować zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych.

Zastosowanie się do wprowadzonych ograniczeń w poborze energii elektrycznej w sierpniu 2015 r. skutkowałoby koniecznością spuszczenia zalegającego mleka z tanków, co w konsekwencji doprowadziłoby do realnego zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców miasta W. oraz okolicznych miejscowości, zagrożenia wystąpienie katastrofy ekologicznej. Natomiast ewentualne podjęcie próby zmagazynowania ograniczonej ilości mleka w tankach i zaniechanie jej niezwłocznego przetworzenia wskutek braku możliwości poboru niezbędnej ilości energii elektrycznej doprowadziłoby do całkowitego zniszczenia obiektów technologicznych w postaci tanków na mleko, a w konsekwencji strat o wielkich rozmiarach.

Z kolei (...) Sp. z o.o. przedstawiła następujące wyjaśnienia (k 57 – 58 akt adm.).

W okresie, w którym wprowadzone zostały ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej tj. 10 – 31 sierpnia 2015 r. Odbiorca pobierał energię w dwóch punktach poboru podlegających tym ograniczeniom, znajdujących się przy ul. (...) w W.. Dostawy energii elektrycznej do ww. punktów poboru w okresie obowiązywania ograniczeń odbywały się na podstawie umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej nr(...) z dnia 13.04.2015 r. (Umowa z załącznikami i aneksem k. 14 – 47 akt adm.). Obowiązująca informacja o dopuszczalnym poborze mocy w poszczególnych stopniach zasilania została określona w § 5 załącznika nr 1 do tej umowy. Ponadto w § 5 załącznika nr

1 ustalono, że podstawowym źródłem informacji o obowiązujących stopniach zasilania, wprowadzonych na najbliższe 12 godzin i przewidywanych na następne 12 godzin były komunikaty radiowe. Odnosząc się do pisma powoda z dnia 27 maja 2019 r. (...) Sp. z o.o. potwierdziła, iż w wyniku wniosku powoda o zwiększenie poziomu wartości bezpiecznej został podpisany aneks nr (...) do ww. umowy, zawarty w dniu 19 października 2015 r. z ustalonym nowym planem ograniczeń.

Ponadto przedstawiciel powoda o wprowadzeniu ograniczeń był na bieżąco informowany drogą telefoniczną w dniach 10 sierpnia 2015 r., 11 sierpnia 2015 r. i 12 sierpnia 2015 r. Rozmowy te nie miały charakteru polecenia dyspozytorskiego, a ich celem było jedynie powtórzenie treści komunikatów radiowych o konieczności dostosowania się do wprowadzonych ograniczeń.

W zakresie weryfikacji posiadanych przez Prezesa URE danych (...) Sp. z o.o. potwierdziła, że dane dotyczące wielkości poboru energii elektrycznej przez powoda, przedstawione przez (...) w zestawieniu przygotowanym dla Prezesa URE, są zgodne z wartościami zarejestrowanymi przez zainstalowane w zakładach powoda układy pomiarowo – rozliczeniowe. Jednocześnie ujęte w tym zestawieniu wartości mocy umownej oraz wartości dopuszczalnego poziomu poboru energii elektrycznej w poszczególnych stopniach zasilania są zgodne z wartościami wynikającymi z obowiązujących umów.

Na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy z dnia 28 lutego 2020 r. wydanego w sprawie (...) doszło do przejęcia praw i obowiązków powoda Zakładu (...) Sp. z o.o. przez Przedsiębiorstwo (...) Spółdzielni (...) Sp. z o.o. (vide k. 66 – 90 akt sąd.) Zatem w dniu wyrokowania powodem w sprawie było Przedsiębiorstwo (...) Spółdzielni (...) Sp. z o.o. w W..

Sąd Okręgowy w Warszawie zważył, co następuje.

Odwołanie powoda nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem zaskarżona decyzja jest prawidłowa i znajduje oparcie w przepisach prawa.

Rozstrzygnięcie Sądu zostało oparte na następującym stanie prawnym.

Na podstawie art. 11 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 1059, z późn. zm.), powoływanej dalej jako P.e., w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej (art. 11 ust. 1 pkt 4).

Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej polegają na ograniczeniu maksymalnego poboru mocy elektrycznej oraz dobowego poboru energii elektrycznej (art. 11 ust. 3 pkt 1). Ograniczenia te (określone m.in. w ust. 3) podlegają kontroli w ramach przestrzegania ich stosowania (art. 11 ust. 4). Organem odpowiedzialnym w tym zakresie do kontroli w odniesieniu do dostarczanej sieciami energii elektrycznej jest Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (art. 11 pkt 5).

W związku z treścią art. 11 ust. 7 P.e Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, w przypadku wystąpienia zagrożeń m.in. bezpieczeństwa dostaw energii.

Z treści art. 11c ust. 2 P.e wynika, że w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego:

1) Podejmuje we współpracy z użytkownikami systemu elektroenergetycznego, w tym z odbiorcami energii elektrycznej, wszelkie możliwe działania przy wykorzystaniu dostępnych środków mających na celu usunięcie tego zagrożenia i zapobieżenie jego negatywnym skutkom;

2) Może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin.

Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw energii oraz Prezesa URE o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 (art. 11c ust 3 P.e).

Istotny dla rozstrzygnięcia sprawy jest także przepis art. 11d ust. 1 P.e, który przewiduje, że w sytuacji wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w następstwie zdarzeń, o których mowa w art. 11c ust. 1, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego podejmuje w szczególności następujące działania:

- 1) wydaje wytwórcy polecenia uruchomienia, odstawienia, zmiany obciążenia lub odłączenia od sieci jednostki wytwórczej centralnie dysponowanej;
- 2) dokonuje zakupów interwencyjnych mocy lub energii elektrycznej;
- 3) wydaje właściwemu operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego polecenia uruchomienia, odstawienia, zmiany obciążenia lub odłączenia od sieci jednostki wytwórczej przyłączonej do sieci dystrybucyjnej na obszarze jego działania, która nie jest jednostką wytwórczą centralnie dysponowaną;
- 4) wydaje właściwemu operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego polecenia zmniejszenia ilości pobieranej energii elektrycznej przez odbiorców końcowych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej na obszarze jego działania lub przerwania zasilania niezbędnej liczby odbiorców końcowych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej na tym obszarze;
- 5) po wyczerpaniu wszystkich możliwych działań zmierzających do pokrycia zapotrzebowania na energię elektryczną wydaje odbiorcom końcowym przyłączonym bezpośrednio do sieci przesyłowej, polecenia zmniejszenia ilości pobieranej energii elektrycznej lub odłączenia od sieci urządzeń i instalacji należących do tych odbiorców, zgodnie z planem wprowadzania ograniczeń;
- 6) dokonuje zmniejszenia wielkości zdolności przesyłowych wymiany międzysystemowej.

W okresie wykonywania działań, o których mowa wyżej, użytkownicy systemu, w tym odbiorcy energii elektrycznej, stosownie do treści art. 11d ust 2 P.e są obowiązani stosować się do poleceń operatora systemu elektroenergetycznego, o ile wykonanie tych poleceń nie stwarza bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia osób.

W okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia (art. 11d ust. 3 P.e).

Ważna dla prawidłowego rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie jest również treść art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e stanowiącego podstawę odpowiedzialności powoda w sprawie niniejszej. W myśl tego przepisu karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3.

W oparciu o delegację ustawową zawartą w art. 11 ust. 6 P.e, w dniu 23 lipca 2007 roku wydane zostało przez Radę Ministrów rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła – Dz.U. Nr 133, poz. 924 (dalej powoływane jako rozporządzenie). Określone w nim zostały sposoby wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, rodzaje odbiorców objętych ograniczeniami, zakresy planów wprowadzania ograniczeń oraz sposoby

określania w nich wielkości tych ograniczeń a także sposoby podawania do publicznej wiadomości informacji o ograniczeniach.

Fakultatywne uprawnienia operatora systemu przysługujące w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej wskazano w przepisie art. 11d ust. 3 P.e, zgodnie z którym operatorzy mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia. W art. 11c ust. 2 P.e ograniczono zakres czasowy i terytorialny wprowadzanych fakultatywnie ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej określając, że operator systemu może je wprowadzić na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7 P.e (tj. rozporządzenia Rady Ministrów), lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin.

Dodatkowe obowiązki informacyjne operatora systemu określono w przepisach art. 11c ust. 4 P.e, zgodnie z którym operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego, w terminie 60 dni od dnia zniesienia ograniczeń, przedkłada ministrowi właściwemu do spraw energii i Prezesowi URE raport zawierający ustalenia dotyczące przyczyn powstałego zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, zasadności podjętych działań i zastosowanych środków w celu jego usunięcia, staranności i dbałości operatorów systemu elektroenergetycznego oraz użytkowników systemu, w tym odbiorców energii elektrycznej, o zapewnienie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej.

Obowiązek dostosowania się do ograniczeń w poborze energii elektrycznej, wprowadzonych w dniu 10 sierpnia 2015 r. przez OSP, a od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24.00 wprowadzonych przez Radę Ministrów, powodowy odbiorca powinien wykonać zgodnie z obowiązującym go w tym okresie planem wprowadzania ograniczeń, sporządzonym przez operatora systemu dystrybucyjnego, tj. (...) S.A. (...) oraz komunikatami energetycznymi ogłaszanymi w Programie (...) o godz. 7:55 i 19:55 oraz na stronach internetowych operatorów.

W okresie, w którym zostały wprowadzone ograniczenia w poborze mocy powód posiadał umowę o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej z dnia 13 kwietnia 2015 r. Zgodnie z § 9 ust. 1 ww. umowy, w przypadku wprowadzenia ograniczeń na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów, na podstawie decyzji właściwych organów państwowych lub decyzji OSP, w tym wprowadzenia stanu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, zobowiązany był do ograniczenia poboru mocy. Szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń określono w § 5 załącznika nr 1 do ww. umowy. Plan wprowadzania ograniczeń w postaci tabelarycznej zawarto w § 5 ust. 1 ww. załącznika. Plan ten określa dopuszczalny pobór mocy w poszczególnych stopniach zasilania od 11 do 20, określony odrębnie dla przyłącza nr 1 i przyłącza nr 2. Tym samym, wbrew twierdzeniu z odwołania powód, na podstawie doręzonego mu planu ograniczeń, stanowiącego w jego przypadku integralną część postanowień umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej oraz ogłaszanych komunikatów energetycznych, posiadał kompleksową informację w kwestii jego powinności tj. o obowiązujących stopniach zasilania i czasie ich obowiązywania oraz dopuszczalnym poborze mocy.

Ponadto jak wynika z treści pisma OSD z dnia 19 czerwca 2019 r. (k. 57 akt adm.) przedstawiciel odbiorcy o wprowadzeniu ograniczeń był na bieżąco informowany drogą telefoniczną w dniach 10, 11 i 12 sierpnia 2015 r., co jednak nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia, w świetle udowodnionego przez pozwanego faktu istnienia po stronie powodowej obowiązku dostosowania się do treści komunikatów radiowych. Zgodnie z § 5 ust. 5 ww. załącznika, jeżeli żadna ze stron, w terminie 30 dni przed upływem okresu obowiązywania ograniczeń, nie zgłosi zmian w zapisach dotyczących wprowadzania ograniczeń, przyjmuje się, że obowiązują one przez kolejny rok. Ponadto zgodnie z ww. załącznikiem do umowy, o obowiązujących w najbliższych 12 godzinach stopniach zasilania i przewidywanych na następne 12 godzin powód powiadamiany będzie drogą radiową w komunikatach energetycznych nadawanych w programie(...) o godz. 7:55 i o godz. 19:55 lub w szczególnie uzasadnionych przypadkach telefonicznie, w postaci komunikatów dyspozytorskich wydawanych przez właściwą terenowo dyspozycję ruchu (...) (§ 5 ust. 2).

W dniu 10 sierpnia 2015 r. (...) SA od godz. 10:00 do godz. 17:00 wprowadziły 20 stopień zasilania oraz od godz. 17:00 do godz. 22:00 stopień zasilania 19, przewidując od godz. 22:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. do godz. 10:00 dnia

11 sierpnia 2015 r. stopień zasilania 11 (fakt powszechnie znany, źródło: komunikat (...) SA dot. wprowadzenia stopni zasilania z dnia 10 sierpnia 2015 r. z godz. 7:55; (...) W komunikacie z dnia 10 sierpnia 2015 r. z godz. 19:55 (...) S.A. podały, że od godz. 22:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. do godz. 10:00 dnia 11 sierpnia 2005 r. ogłaszają dla obszaru całego kraju stopień zasilania 11 oraz przewidują od godz. 10:00 dnia 11 sierpnia 2015 r. do godz. 17:00 dnia 11 sierpnia 2015 r. stopień zasilania 19 oraz od godz. 17:00 do godz. 22:00 dnia 11 sierpnia 2015 r. stopień zasilania 17 (fakt powszechnie znany, źródło: komunikat (...) S.A. dot. wprowadzenia stopni zasilania z dnia 10 sierpnia 2015 r. z godz. 19.55, (...))

W dniu 11 sierpnia 2015 r. (...) S.A. w komunikacie z godz. 7.55 ogłosiły w dniu 11 sierpnia 2015 r. od godz. 10.00 do godz. 17.00 stopień zasilania 19 oraz od godz. 17.00 do godz. 22.00 stopień zasilania 17, a od godz. 22.00 dnia 11 sierpnia 2015 r. do godz. 10.00 dnia 12 sierpnia 2015 r. przewidywały stopień zasilania 11 (fakt powszechnie znany, źródło: komunikat (...) SA dot. wprowadzenia stopni zasilania z dnia 11 sierpnia 2015 r. z godz. 7.55; (...) W komunikacie z dnia 11 sierpnia 2015 r. z godz. 19.55 ogłosiły dla obszaru całego kraju od godz. 22.00 dnia 11 sierpnia 1015 r. do godz. 10.00 dnia 12 sierpnia 2015 r. stopień zasilania 11 i przewidywały od godz. 10.00 dnia 12 sierpnia do godz. 22.00 dnia 12 sierpnia 2015 r. stopień zasilania 11 (fakt powszechnie znany, źródło: komunikat (...) S.A. dot. wprowadzenia stopni zasilania z dnia 11 sierpnia 2015 r. z godz. 19.55, (...))

W dniu 12 sierpnia 2015 r. dla obszaru całego kraju od godz. 10.00 do godz. 17.00 obowiązywał stopień zasilania 16 oraz od godz. 17.00 do godz. 22.00 stopień zasilania 11 oraz przewidywano od godz. 22.00 dnia 12 sierpnia 2015 r. do godz. 10.00 dnia 13 sierpnia 2015 r. stopień zasilania 11 (fakt powszechnie znany, komunikat (...) SA dot. wprowadzenia stopni zasilania z dnia 12 sierpnia 2015 r. z godz. 7.55; (...))

OSP w komunikacie radiowym z dnia 25 sierpnia 2015 r. z godz. 19.55 ogłosił dla obszaru całego kraju od godz. 22.00 dnia 25 sierpnia 2015 r. do godz. 10.00 dnia 26 sierpnia 2015 r. stopień zasilania 11 oraz przewidywał od godz. 10.00 dnia 26 sierpnia 2015 r. do godz. 22.00 dnia 26 sierpnia 2015 r. stopień zasilania 11 (fakt powszechnie znany, komunikat (...) S.A. dot. wprowadzenia stopni zasilania z dnia 25 sierpnia 2015 r. z godz. 19.55, (...))

W komunikacie z dnia 26 sierpnia 2015 r. z godz. 7.55 podał dla obszaru całego kraju od godz. 10.00 do godz. 22.00 stopień zasilania 11 i przewidywał od godz. 22 do godz. 10.00 dnia 27 sierpnia 2015 r. stopień zasilania 11 (fakt powszechnie znany, komunikat (...) SA dot. wprowadzenia stopni zasilania z dnia 26 sierpnia 2015 r. z godz. 7.55; (...) W komunikacie z dnia 26 sierpnia 2015 r. z godz. 19.55 OSP wprowadził dla obszaru całego kraju od godz. 22.00 do godz. 10.00 dnia 27 sierpnia 2015 r. stopień zasilania 11 (fakt powszechnie znany, komunikat (...) S.A. dot. wprowadzenia stopni zasilania z dnia 26 sierpnia 2015 r. z godz. 19.55, (...))

Stosownie do treści § 12 rozporządzenia z 2007 r. ograniczenia w poborze energii elektrycznej są realizowane przez odbiorców stosownie do komunikatów operatorów o obowiązujących stopniach zasilania, które są podawane do wiadomości publicznej, tj. są ogłaszane w radiowych komunikatach energetycznych w programie(...) o godzinie 7.55 i 19.55 oraz na stronach internetowych operatorów.

Z materiału dowodowego wynika, że powód w dniach 10, 11, 12 i 26 sierpnia 2015 r. naruszył obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i 11d ust. 3 Pe, co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy – co jest bezsporne w sprawie.

Zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe karze podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 tej ustawy.

Stosownie do art. 11d ust. 3 Pe w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia. Podstawę prawną do działań podjętych przez OSP stanowił art. 11d ust. 3 Pe i art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe.

Dokonując oceny ustalonego w sprawie stanu faktycznego i jego subsumpcji w stosunku do przywołanych norm prawnych, Sąd doszedł do przekonania, że nałożenie na powoda kary pieniężnej znajduje uzasadnienie w treści art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że przepis ten dotyczy ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3. W ocenie Sądu zaś podstawą do wprowadzenia ograniczeń w poborze energii elektrycznej o jakich mowa w sprawie niniejszej, był wprawdzie powołany w komunikacie art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe, art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe., niemniej jednak podstawę prawną dla działań operatora podjętych w oparciu o art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe stanowił przepis art. 11d ust. 3 Pe. Norma wynikająca z art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe. ma charakter uszczegóławiający do uregulowań art. 11d ust. 3 Pe. Regulacja art. 11d ust. 3 stanowi bowiem zasadniczą podstawę prawną dla działań operatora podjętych w oparciu o przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe. W art. 11d ust. 3 Pe wskazano, że w przypadku występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia. Jest więc to norma ogólna w stosunku do przepisu art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe, który jedynie precyzuje, w jakim ograniczonym zakresie operator może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W szczególności przepis ten wskazuje, że może to nastąpić jedynie w odniesieniu do dostarczania i poboru energii i tylko do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7 Pe i nie dłużej niż na okres 72 godzin.

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że podstawą działania (...) wprowadzającego ograniczenia w dniu 10 sierpnia 2015 r. był przepis art. 11d ust. 3 Pe, który jest sankcjonowany w art. 56 ust. 1 pkt 3a. Pe. W związku z tym art. 11 Pe, który był podstawą wprowadzenia przez Radę Ministrów ograniczeń w poborze energii mocą rozporządzenia z dnia 11 sierpnia 2015 r. jest wprost sankcjonowany przez przepis art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe.

Przeprowadzona wyżej wykładnia językowa przepisu art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe., i art. 11d ust. 3 Pe., jednoznacznie wskazuje na możliwość objęcia sankcją przepisu art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe, zachowań odbiorców, którzy dopuścili się naruszenia ograniczeń w poborze energii wprowadzonych w oparciu o przepis art. 11c ust 2 pkt 2 Pe., ponieważ, jak była o tym mowa wyżej, jest to uprawnienie dla operatora przewidziane w art. 11d ust. 3 Pe.

Z uwagi na utrwalone orzecznictwo w przedmiocie dokonywania wykładni Sąd dokonał wykładni językowej ww. przepisu z uwzględnieniem wykładni systemowej i funkcjonalnej, co potwierdziło przyjęte w sprawie stanowisko.

Niedostosowanie się odbiorcy do każdego ograniczenia, dla którego podstawę stanowił przepis art. 11d ust. 3 Pe, a więc także do tych wprowadzonych z powołaniem się na regulację art. 11c ust. 2 pkt 2. Pe, stanowi realne zagrożenie dla bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, bowiem tylko w takich sytuacjach ograniczenia te są wprowadzane. Ważna jest także możliwość zagwarantowania tego bezpieczeństwa przez wyegzekwowanie nałożonych obowiązków ograniczenia poboru energii. Zatem, jeżeli ustawodawca wprowadził możliwość ograniczenia poboru energii przez operatora systemu przesyłowego w nagłych wypadkach (tj. zagrożenia), to niezbędna jest możliwość sankcjonowania tychże regulacji w przedmiocie ograniczeń. Biorąc pod uwagę, że w ciągu ostatnich lat nie doszło do ograniczenia poboru energii, oczywistym jest, że w przypadku wprowadzenia takiego ograniczenia sytuacja była poważna i zagrażała bezpieczeństwu dostaw energii. Właśnie w takich nagłych sytuacjach, w których organy państwa nie są jeszcze w stanie podjąć decyzji, operatorzy muszą mieć możliwość poczynienia kroków w celu uchronienia systemu energetycznego przed rozległą awarią. Należy przyjąć, że, wobec wprowadzonych ograniczeń, każde, nawet najmniejsze, przekroczenie poboru energii elektrycznej może mieć kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa energetycznego kraju doprowadzając do awarii energetycznej. Oczywistym jest, że żaden z działających na terenie kraju podmiotów nie byłby stanie w normalnych warunkach samodzielnie zagrozić, przez nawet maksymalny pobór energii, bezpieczeństwu energetycznemu kraju. Jednak w krytycznej sytuacji nawet niewielkie przekroczenie ustalonego poboru mocy w każdej chwili mogło doprowadzić do poważnej awarii całego systemu elektroenergetycznego. Tego rodzaju zagrożenie było realne, o czym dowodnie świadczyło uruchomienie przez operatora systemu i Radę Ministrów przewidzianych prawem procedur. Zatem każdy z odbiorców, także powód, powinien szczególnie w czasie obowiązywania najwyższych stopni ograniczenia zasilania bezwzględnie stosować się do

wynikających z tego obowiązków. W tej sytuacji powodowi, który w dniach 10, 11 i 12 sierpnia 2015 r. nie dostosował się do tych obowiązków można postawić zarzut zawinięcia polegającego na nieprawidłowym prowadzeniu własnych spraw, co doprowadziło do naruszenia bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa.

Stosownie do unormowania art. 11c ust. 3 Pe. w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostawy energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia.

Wymaga podkreślenia, że kwestia opracowania ram, procedur oraz zorganizowanego planu działania, w oparciu o który przedsiębiorca mógłby w sposób uwzględniający minimalizację szkód zastosować się do ograniczeń poboru energii nie leży po stronie Sądu, czy Organu, lecz jest kompetencją powoda korzystającego z poboru energii. Podobnie jest jego wewnętrzną sprawą takie zorganizowanie własnej profesjonalnej działalności, aby móc na czas reagować na wydane przez właściwe podmioty komunikaty o obowiązującym stopniu zasilania.

Mając na uwadze, że przepis art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe obejmuje swoją sankcją niedostosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii wprowadzonych na podstawie art. 11d ust. 3 Pe, który stwarza OSP uprawnienie do wprowadzenia ograniczeń w świadczonych usługach przesyłania energii elektrycznej, to przepis szczególny, jakim jest art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe wyznacza maksymalny okres wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, tj. do 72 godzin oraz zasięg terytorialny do terytorium RP lub jego części.

Zachowanie powoda polegające na niestosowaniu się w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r. do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, o których mowa w art. 11c ust. 2 pkt 2 Pe, zostało objęte sankcją poprzez odesłanie w przepisie art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe do art. 11, 11c ust. 3 i 11d ust. 3 Pe, bowiem to przepis art. 11d ust. 3 stanowił materialnoprawną podstawę do wprowadzenia powyższych ograniczeń.

Również Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 10 marca 2020 r. sygn. akt VII AGa 366/19 oraz w wyroku z dnia 7 lipca 2020 r. sygn. akt VII AGa 369/19 potwierdził, że art. 11d ust. 3 Pe stanowi podstawę materialną do wymierzenia kary za niedostosowanie się do ograniczeń wprowadzonych przez OSP, a art. 11c ust. 2 pkt 2 określa okres, na który te ograniczenia mogą zostać wprowadzone.

Tym samym niezasadny jest zarzut naruszenia art. 56 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 11 i art. 11d ust. 3 Pe poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na wymierzeniu powodowi kary za naruszenie obowiązku wynikającego z art. 11 i art. 11d ust. 3 Pe w okresie od dnia 10 do dnia 11 sierpnia 2015 r., gdyż to OSP jako pierwszy w komunikacie radiowym, nadanym w programie(...) w dniu 10 sierpnia 2015 r. godz. 7.55 oraz opublikowanym na jego stronie internetowej, wprowadził ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na obszarze całego kraju od godz. 10.00 dnia 10 sierpnia 2015 r. na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2, a dopiero w dniu 11 sierpnia 2015 r. Rada Ministrów na podstawie art. 11 ust. 7 wydała rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązujące od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24.00.

W odwołaniu powód wskazał również, że nie mógł dostosować się do wprowadzonych ograniczeń z uwagi na stosowane w obiekcie procesy technologiczne.

Sąd podzielił zdanie Prezesa URE, że wadliwe jest tworzenie planu ograniczeń bez dochowania należytej staranności przez odbiorcę w zakresie przekazywania informacji istotnych z punktów widzenia kryteriów zawartych w § 3 ust. 4 rozporządzenia z 2007 r., a następnie w przypadku wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii kwestionowanie ustaleń planu.

Należało uznać, że na etapie sporządzania planu wprowadzania ograniczeń powód nie dołożył należytej staranności, jakiej należałoby od niego oczekiwać, przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności, o czym stanowi art. 355 § 2 k.c. W szczególności właśnie na etapie sporządzania ww. planu powód powinien posłużyć się szeroko rozwiniętą w odwołaniu argumentacją o specyficznym charakterze prowadzonej produkcji opartej w całości na szybko psującym się surowcu jakim bez wątpienia jest świeże mleko. Natomiast oparcie się na tej argumentacji w

celu udowodnienia zasadności odwołania nie mogło odnieść pożądanego przez skarżącego skutku, gdyż kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy miała moc bezpieczna ustalona w umowie z (...), której wielkość, jak okazało się w czasie ograniczeń poboru energii elektrycznej latem 2015 r., była wysoce niewystarczająca.

Podniesiony w odwołaniu fakt zmiany w aneksie do umowy z (...) wartości mocy bezpiecznej przez jej podniesienie od dnia 1 listopada 2015 r. do 1500 kW nie miał żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Miał on bowiem miejsce już po ustąpieniu kryzysowej sytuacji, w wyniku której w dniach od 10 sierpnia 2015 r. do 31 sierpnia 2015 r. doszło do wprowadzenia ograniczeń w poborze energii elektrycznej. Fakt ten świadczy jedynie o wyciągnięciu przez skarżącego właściwych wniosków ze skutków niedoszacowania z jego strony wielkości mocy bezpiecznej w warunkach ograniczeń w poborze energii elektrycznej.

Mając na uwadze, że powód domagał się uchylecia całej decyzji, w tym wymierzonej mu kary pieniężnej, oraz podniósł zarzut naruszenia przez organ regulacyjny art. 56 ust. 6a Pe Sąd przeprowadził rozważania dotyczące tej kary, pod kątem przesłanek ww. przepisu.

Jak wynika z unormowania art. 56 ust. 6a Pe Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek. W niniejszej sprawie kluczowe znaczenie miała nie wartość przekroczenia poboru mocy, a sam charakter czynu i jego znaczenie oraz wpływ na bezpieczeństwo energetyczne kraju w krytycznym momencie jego zagrożenia. Niewątpliwie, energia elektryczna ma istotne znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania każdego z jej odbiorców i z tego powodu jest podstawowym dobrem cywilizacyjnym. Dlatego konieczna jest eliminacja zagrożeń dla bezpieczeństwa dostaw energii, w szczególności po ogłoszeniu 20 stopnia ograniczeniu zasilania, to jest w czasie, gdy system elektroenergetyczny nie dysponuje zapasem mocy. W tej krytycznej dla bezpieczeństwa energetycznego kraju sytuacji, która miała miejsce w okresie objętym zaskarżoną decyzją, każde, nawet niewielkie przekroczenie dopuszczalnego poboru nosiło w sobie znaczny stopień szkodliwości, ponieważ bezpośrednio zagrażało sprawności maksymalnie obciążonego krajowego systemu elektroenergetycznego. Dodatkowo trzeba zauważyć, że powód nie jest małym odbiorcą energii elektrycznej, ponieważ został zakwalifikowany do odbiorców podlegającym ograniczeniom poboru. Z tych względów należało przyjąć, że stopień szkodliwości jego czynu był większy od znikomego. Wyklucza to możliwość zastosowania w stosunku do niego dobrodziejstwa odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej.

Stosownie do art. 56 ust. 6 Pe ustalając wysokość kary pieniężnej Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, dotychczasowe zachowanie podmiotu oraz jego możliwości finansowe.

Jak to już przedstawiono, znaczny stopień szkodliwości czynu powoda wyrażał się w bezpośrednim wpływie popełnionego przez powoda czynu na bezpieczeństwo Krajowego Systemu Elektroenergetycznego, a co się z tym wiąże - w sprowadzeniu realnego zagrożenia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej w całym kraju. Czynu powoda nie należy oceniać w oderwaniu od okoliczności, w których jego działanie bądź zaniechanie nastąpiło. (...) S.A. w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości, spowodowanych m.in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16d Pe. Realne zagrożenie nie odnosiło się jedynie do określonego terytorium, ale obejmowało cały krajowy system energetyczny. Nawet niska wartość przekroczenia miała istotny wpływ na bezpieczeństwo krajowego systemu elektroenergetycznego oraz bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej.

Przy ocenie stopnia szkodliwości czynu wartość przekroczenia poboru mocy ma drugorzędne znaczenie, przekroczenie to przez poszczególnych odbiorców jest często niewielkie, ale w ostateczności może doprowadzić do przeciążenia systemu elektroenergetycznego i jego niekontrolowanych wyłączeń. Z punktu widzenia celu jakiemu służą ograniczenia w poborze mocy każde nawet niewielkie przekroczenie niesie ze sobą znaczny stopień szkodliwości.

Z tych powodów nie było podstaw do odstąpienia od wymierzenia kary, gdyż czyn powoda charakteryzował się znaczną szkodliwością.

Odnosząc się do możliwości finansowych powoda, należało uznać, że wymierzona kara nie jest dla niego nadmiernie uciążliwa, oraz jest adekwatna do charakteru popełnionego czynu i skutków naruszenia obowiązujących norm prawa. Kara ta nie wpłynie znacząco na pogorszenie jego kondycji finansowej oraz płynności finansowej i pozostaje we właściwej proporcji do przychodu uzyskanego przez niego w roku podatkowym poprzedzającym rok wydania decyzji. Przychód ten osiągnął wartość (...) zł. Wymaga też podkreślenia, że nałożona kara nie przekracza 15% przychodu, co pozostaje w zgodzie z unormowaniem art. 56 ust. 3 Pe. Maksymalna wysokość kary mogła w przedmiotowej sprawie wynieść 31.764.799 zł.

Jako podstawę wyznaczenia wartości kary przyjęto łączne przekroczenie mocy w poszczególnych godzinach doby wyrażone w MW. Ustalając kwotę kary pieniężnej wyliczono ją jako iloczyn 3000 zł i łącznego przekroczenia mocy odpowiadającego ilości MW w poszczególnych godzinach doby zaokrąglony w dół do pełnych złotych. Przy ustalaniu tego mnożnika Prezes URE wziął pod uwagę poziom najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej za 1MW energii elektrycznej na rynku bilansującym tj. 1500 zł (odnotowanej 7 stycznia 2016 r.), której to wartości należałoby się spodziewać przy ograniczonej podaży energii elektrycznej w okresie 10 – 31 sierpnia 2015 r. i dodatkowo podwoił ją z tytułu sankcji, aby kara spełniła swoją represyjną funkcję oraz funkcję wychowawczą. W ocenie Sądu sposób wyliczenia kary jest transparentny, a

ustalona dla odbiorcy wysokość kary stanowi dla niego na tyle odczuwalną dolegliwość, aby w przyszłości jemu oraz innym odbiorcom nie opłacało się naruszać obowiązującego porządku prawnego.

Z tych wszystkich powodów sankcja finansowa została wymierzona przez Prezesa URE zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa spełniając przypisane jej funkcje represyjną, prewencyjną i wychowawczą.

W tym stanie rzeczy Sąd oddalił wniesione przez powoda odwołanie na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c., gdyż nie było podstaw do jego uwzględnienia, a w szczególności nie potwierdził się żaden z podniesionych w nim zarzutów.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Z uwagi na oddalenie odwołania powoda należało uznać za stronę, która przegrała proces i zasądzić od niego na rzecz pozwanego zwrot jego kosztów, które w sprawie obejmowały jedynie wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika pozwanego ustalone w oparciu § 14 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015, poz. 1804 z późniejszymi zmianami) w brzmieniu obowiązującym w dniu złożenia odwołania tj. 24 października 2019 r.

Sędzia SO Andrzej Turliński